1828. Nr. 52.

DRENTSCHE COURANT.

VRIJDAG, DEN 27 JUNIJ.

De Staatsraad, Gouverneur der provincie Drenthe brengt, bij deze, ter kennis van het publiek, dat de uitzondering, gemaakt bij Zr. Ms. besluit in dato 2 April l.l. n°. 24, „dat, namelijk geene præmie zal worden uitbetaald bij het vinden en aangeven van gereedschappen, geschikt tot of wel bij het ontdekken van het brouwen van bier voor huisselijk gebruik," opgenomen bij § C der publicatie in de Drenthsche Courant van 25 April 1828 n°. 34, alléén de betaling der beloofde præmie betreft, zonder dat daaruit mag worden afgeleid, dat het heimelijk fabriceren van bier voor huisselijk gebruik plaats mag hebben; met opmerking, dat de wet op de bieren en azijnen ten volle van toepassing blijft, en geen fabricage van bier, in welk geval ook, vermag te geschieden, zonder aangifte der gereedschappen, verkregen consent van den Ontvanger en betaling van den accijns.

Assen, De Staatsraad, Gouverneur voorn.,

BRUSSEL, den 19 Junij.

De heeren *Edward Ducpetiaux* en *Tartier* zijn onlangs wegens het nadrukken van een boek der heeren *Asser*, tegen den 28 dezer, voor de Correctionele Regtbank van Leuven gedagvaard, overeenkomstig art. 1 en 4 der wet van den 25 January 1817 en art. 426 van het strafwetboek.

— De aanzienlijke laken-fabrijk van den heer *Claes* te Leuven, welke voor drie jaren is verbrand, en sedert herbouwd, is andermaal, zoo het heet, door kwaadwilligheid, in de asch gelegd. De fabrijk is voor 450,000 fr. te Rouen en te Parijs verzekerd.

ASSEN, den 25 Junij.

De heer *J. Schotsman*, predikant te Gasselter-Nieuwveen, verroepen zijnde naar Zuidwolde, in de provincie Groningen, heeft die beroeping aangenomen. Voorts vernemt men, dat Ds. *P. Prins*, predikant te Diever, door Z. M. den Koning op daszelfs verzoek Emeritus, verklaard is, en dat de candidaat *J. Dijck Fledderus*, van de Smilde, beroepen is tot predikant te Makkinga, Elsloo en Langedijk, in de provincie Vriesland.

— Z. M. heeft aan eenen ondernemer van postwagens, te Groningen, toegestaan, om een postwagen te rijden van Groningen op Winschoten. Deze wagen zal dagelijks, 's morgens te vijf uren, rijden te Groningen aan de groote markt, voor het huis van den kasteleijn *Eelhoff* en van Winschoten terug keren des middags te half één uur.

— Volgens deswege gedane bekendmaking zoude het gebruiken der baden in zee te Scheveningen den aanvang genomen hebben op 1.l. maandag den 23sten dezer.

FRANKFORT, den 20 Junij.

Z. K. H. de Groot-Hertog van Saksen-Weimar en Eisenach is, op zijne terug-reis van Berlijn naar Weimar, te Graditz bij Torgau, plotseling aan eene beroerte, overleden, hebbende den ouderdom van een-en-zevenzig jaren bereikt.

Brailof heeft zich, volgens de laatste berigten, nog niet overgegeven.

— De berigten omtrent het uitbreken der pest te Salonika, Hydra en Poros bevestigen zich gelukkig niet.

— Men heeft dezer dagen in Weenen berigten ontvangen uit Konstantinopel tot den 31sten Mei, en met dezelve de tijding, dat de Verhevene Porte weder eenige toenadering had betoond, met oogmerk, om zich de ondersteuning van Frankrijk en Engeland tegen den aanval van Rusland te verzekeren. De reis-effendi heeft te dien einde de nederlandsche en oostenrijksche gezanten brieven aan de franssche en engelsche ambassadeurs, welke de Porte vermeent, dat zich op Corfu bevinden, doen toekomen, in welke dezelve worden uitgenoodigd, om naar Konstantinopel terug te keeren, ten einde in der minne wegens de bevrijding van Griekenland te onderhandelen.

Het was steeds rustig in de hoofdstad en men maakte bij voortduring toebereidselen tot oorlog, doch niet met dien ernst en in zodanige uitgebreidheid, als de belangen van het oogenblik schijnen te vereischen. *Hussein-pacha* was reeds den 10den naar Schumla vertrokken, om, als seraskier,

her bevel op zich te nemen over de gezamenlijke militie van Bulgarie en Romelie, en, zoo mogelijk, de Donau te verdedigen. Men heeft hem geschut en regelmatige troepen nagezonden, doch men kan tot dus verre niet berekenen, dat hij eenige aanzienlijke krijgsmagt zal kunnen bijeen brengen.

Te berigten, van goederhand afkomstig, wordt de gereelde magt der Turken begroot op 145,000 man, (ongerekend de troepen op de grenzen van Georgie en in Griekenland) van welke 55000 noodig zijn voor verdediging van de Dardanellen en den Bosphorus, en 80,000 (de bezettingen der vestingen daaronder gerekend) tegen over de Russen aan de Donau kunnen worden gesteld.

— In een brief van Corfu van het midden der maand Mei wordt geklaagd, dat de blokkade van de havens van Morea *Ibrahim*-pacha niet ten eenemale van allen onderstand berooft.

BERLIJN, den 20 Junij.

In Kronstadt wordt een tweede russisch eskader uitgerust, hetwelk, onder bevel van den admiraal *Ricord*, mede naar de Middellandsche-zee is bestemd.

Uit nadere berigten van de moldavische grenzen blijkt, dat de overtogt van den Donau door de russische troepen heeft plaats gehad bij de vesting Ismail; dat de [illegible] oever met batterijen hadden bezet, doch dat, in weerwil derzelve, eene kleine russische afdeeling den overtogt heeft tot stand gebragt, en den vijand naar de vesting Isaksa heeft terug gedreven; dat op deze wijze alle de moeijelijkheden, welke het slaan van eene schipbrug verhinderden, zijn uit den weg genomen, en dat men verwachtte, dat deze brug den 10den Junij gereed zoude zijn.

LONDEN, den 21 Junij.

De berigten uit Portugal, alhier van wege den heer *Lamb* aangekomen, loopen tot den 8sten. Hetgeen zij behelzen betreft alleen Lissabon, daar alle gemeenschap met Oporto en de noordelijke gedeelten des rijks verboden was. De toestand dier hoofdstad was bij het vertrek der depêches allertreurigst. Aan don *Miguel* elk wantrouwde en bij aanhouderheid een vijand, en daaronder van de aanzienlijksten deed verwesten, terwijl het beste gedeelte der inwoners hem meer en meer te diep zat begon te haten en zijne spionnen te vreezen.

De brieven uit Oporto zijn zeer gunstig voor de constitutionelen, en de middelen, welke zij bezitten, schijnen geen twijfel over te laten aan den goeden uitslag hunner zaak.

— Er is te Kirkaldij, in Schotland, een droevig ongeluk gebeurd. Verleden zondag avond had zich een buitengewoon aantal menschen ter kerke begeven, om zekeren predikant *Irving* te hooren. Weinige oogenblikken voor de leeraar den predikstoel zou beklimmen, geraakten de gebinten van een gedeelte van de gallerij los en viel zij met allen, die er zich op bevonden, onder een geweldig gedraisch, op de menschen, die beneden waren, neder. De opschudding, welke dit veroorzaakte, was onbeschrijfelijk, daar elk, vreezende dat het gantsche kerkgebouw zou instorten, zich haastte om ter deur uit te komen. Door den val, maar inzonderheid door het gedrang, zijn 27 personen om het leven gekomen, terwijl een nog veel grooter aantal min of meer zware kwetsuren heeft ontvangen.

PARIJS, den 20 Junij.

De Kamer der Gedeputeerden heeft in de zitting van den 17den de deliberatien over de wet op de drukpers verder voortgezet en in die van gisteren geëindigd. De wet is in haar geheel met 266 tegen 116 stemmen aangenomen. Deze groote ministeriële meerderheid heeft eenig opzien gebaard.

De commissie, daargesteld om het voorstel van den heer *Labbey de Pompières* te onderzoeken, bestaat uit 3 monarchalen en 6 constitutionelen.

— De aartsbisschop van Parijs en al de bis[illegible] oogenblik toen de twee ordonnantien op de kleine seminarien in de pen waren, hadden eene memorie aan den Koning aangeboden, waarbij zij beweerden, dat de ordonnantien zoo wel aan de bisschoppen als aan de kerk een geduchten slag zouden toebrengen. Toen de Aartsbisschop zich verleden maandag naar St. Cloud begeven had, om zijne opwachting bij Z. M. te maken, zegt men, dat de Koning hem de memorie zou teruggegeven hebben met de woorden: „Mijnheer de aartsbisschop, het doet mij leed niet te kunnen lezen hetgeen gij mij aangeboden hebt. De bisschoppen bemoeijen zich met dingen, die hun niet aangaan."

— Het besluit van Z. M. den Koning, om, in weerwil van het protest der aartsbisschoppen, de ordonnantie, betreffende de kleine seminarien, te teekenen, en alzoo het ministerie te behouden, zoodanig als het thans is zamengesteld, heeft over het algemeen veel genoegen gegeven, als bevestigende de meening, dat de overheid de noodzakelijkheid gevoelt, om de meer en meer toenemende oppermagt der geestelijkheid te bedwingen; hoewel het niet ontbreekt aan zeer gewigtige aanmerkingen, betreffende het zamenstel der ordonnantie, als te veel aanleiding opleverende, om de daarbij bedoelde maatregelen te verijdelen, en sommigen zich ook beklagen, dat men de bij de ordonnantien

bedoelde orde der Jesuiten niet met name heeft genoemd.

— De dagbladen van de congregatie en van den heer *de Villèle* vieren zich bot in de hevigste uitvallen tegen de ministers, omdat deze de rijks wetten tegen de Jezuïten willen ten uitvoer leggen. Sedert de twee koninklijke ordonnantien doen zij het voorkomen als of de roomsch-katholijke godsdienst in Frankrijk vervolgd wordt en als of men slechts met het altaar begon om met den troon te eindigen. Een dier dagbladen spreekt de volgende dappere taal: « Ministers des Konings! hebt gij de vervolging beginnende wel bedacht, wat gij deed? weet gij wel, dat er in Frankrijk 60 bisschoppen zijn, die zich om de kerk van den heiligen *Petrus* scharen en die hare regten te gelijk met hunne eigene regten zullen verdedigen? weet gij wel, dat er 40 duizend priesters des Heeren zijn, voor welke gij brandstapels zult moeten oprigten en beulen zult moeten wapenen, als gij wilt, dat zij scheuring zullen maken met den zetel van Rome? Weet gij wel, dat gij van 30 millioenen Franschen alleen op die kunt rekenen, welke gewoon zijn hunne pligten te verraden en alle regten te verachten, en dat er nog genoeg getrouwen overblijven om u en uwen aanhang te weerstaan? Onvoorzigtigen! Heden opent gij den slagboom voor de driften en reeds wordt u toegeroepen: « *Morgen zult gij niet meer bestaan.* »

— Men schrijft uit Toulon den 13den Junij, dat de divisie onder de orders van den scheepskapitein *Cuvillier*, die zijne vlag geheschen had aan boord van het linieschip *de stad Marseille*, dien dag in zee gestoken was. Die divisie bestaat uit vier fregatten, twee brikken en een bombardeergalloot en verder uit 32 transportschepen. Al die schepen hebben levensmiddelen voor twee maanden en zijn ingerigt om voet en paardevolk te vervoeren. Niets is bekend geworden van hunne bestemming, maar het meest waarschijnlijk gerucht was, dat zij naar Kadix zouden stevenen, om een gedeelte van de fransche troepen, die zich steeds aldaar bevinden, af te halen; sommigen voegen er bij dat zij, die naar de Amerikaansche Eilanden moeten overbrengen, want deze, zeide men verder, waren aan Frankrijk door Spanje afgestaan.

— De regtbank van eersten aanleg van Parijs heeft uitspraak gedaan in de zaak van een r. k. priester, welke heeft verlangd een huwelijk aantegaan, en denzelven dit verlof geweigerd, uit hoofde het bij de voorschriften van de r. k. godsdienst bij de grondwet als de godsdienst van den Staat erkend, wordt verboden.

— Den 21 Junij. De amendementen, in de Kamer der Pairs voorgedragen, ten aanzien van de wet op de zamenstelling der kiezers-lijsten, zijn tot nog toe verworpen, en men meent, dat dezelve morgen hare beraadslagingen over de genoemde wet zal kunnen ten einde brengen.

— Het gerucht wil, dat de Infant don *Miguel* en de Koninginne-weduwe den 10den Lissabon zouden hebben verlaten, zich naar de spaansche grenzen begevende.

Het, in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van den 25sten April 1827, ingekomen ontwerp van een Wetboek van Strafregt heeft reeds tot zoo veel schrijvens aanleiding gegeven, dat een kort overzigt over het punt, waartoe de deliberatien van opgemelde Kamer en derzelver officieuse communicatiën met het Gouvernement tot dus verre gekomen zijn, en over de voorname grondslagen, wegens welke men het tot dus verre eens geworden is, voor een groot gedeelte onzer lezeren niet dan belangrijk zijn kan.

De verbalen der zittingen van de afdeelingen, gedurende de maanden November en December 1827 gehouden, zijn aan het Gouvernement ingediend geworden, en hebben tot eene keurig bewerkte memorie van Z. Exc. den Minister van Justitie aanleiding gegeven, dewelke, op den 25 Februarij 1828, aan de leden der Kamer is toegezonden en nieuwe deliberatien in de Afdeelingen, gedurende de maand Maart, heeft ten gevolge gehad. Uit deze wederzijds gewisselde stukken blijkt, dat het Gouvernement het met de Kamer eens geworden is omtrent de navolgende voorname grondslagen.

De doodstraf te doen blijven bestaan, echter met bepaling, om dezelve zoo zeldzaam mogelijk en slechts in weinige gevallen toe te passen: de *Guillotine*, die men, uit hoofde van de daaraan gehechte treurige en hatelijke herinneringen, voortaan *Valbijl* zou noemen, schijnt over het algemeen bij de leden de voorkeur boven den strop bekomen te hebben.

Omtrent de vraag, of alle strafoefening in tegenwoordigheid van den regter moet geschieden, schijnt men nog verdeeld te zijn.

Het brandmerk zou behouden blijven; de gevallen, waarin hetzelve zal worden toegepast, schijnen zich te zullen bepalen bij herhaling van misdaden, of van straffen naast aan die des doods.

De straf van geeseling is met bijna algemeene stemmen verworpen, dezelve merkt men aan als een barbaarsch middel uit vroegere tijden.

De straf van het zwaard over het hoofd is mede met eene groote meerderheid, in alle Afdeelingen verworpen.

Algemeen is geoordeeld geworden, dat de verloosverklaring onder de straffen behoort te worden opgenomen.

Niet zoo gunstig hebben verscheidene Afdeelingen de straf van inhanning beschouwd, welke, bij de aanstaande beraadslagingen, waarschijnlijk zal vervallen, of verworpen worden.

De straf van bannissement is aangenomen; echter zal denkelijk daarbij de voorwaarde worden gevoegd, dat dezelve bij uitsluiting op vreemdelingen zal worden toegepast, en dat het bannissement steeds buiten het Koningrijk wezen zal, en vooral niet van de eene provincie naar de andere.

De Afdeelingen hebben buna eenstemmig den grondregel aangenomen, dat er in het Wetboek bepalingen omtrent de tweegevechten zouden worden gemaakt; omtrent deze bepalingen hebben zich echter eenige leden uitgelaten. Eene groote meerderheid heeft zich verzet tegen het beginsel, dat deze bepalingen onder den titel betrekkelijk manslag, verwonding of slagen, zouden worden opgenomen. Men kan derhalve hieromtrent eene nadere voordragt van den kant der regering te gemoet zien.

Dat misdrijven, door middel van de drukpers begaan, strafbaar zijn, is algemeen door de Sectiën begrepen geworden; doch de vraag, of, in gevalle de schrijver zich noemt, of onder het bereik der Justitie is, de drukker insgelijks behoort te worden gestraft, is minder stellig beslist geworden. Men schijnt tot een grondstelsel gekomen te zijn, om onderscheid te maken tusschen den drukker of uitgever, die slechts den misschien behoeftigen schrijver tot zijn werktuig maakt, en den schrijver, die den drukker tot dat einde bezigt.

In het eerste geval zou de drukker of uitgever, in het laatste geval de schrijver alleen strafbaar zijn. In gevalle dat schrijver en uitgever, beide, hun voordeel zouden hebben gedaan met het misbruiken van de vrijheid der drukpers, of zulks beproefd hebben te doen, zouden beide aansprakelijk zijn. Ook hieromtrent wordt eene nadere voordragt te gemoet gezien.

AANBESTEDING.

Op vrijdag den 4den Julij aanstaande, des middags 12 uren, zal, aan het Gouvernements-huis te Assen, door Gedeputeerde Staten der provincie Drenthe, in tegenwoordigheid van den fungerenden Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, worden overgegaan tot de openbare aanbesteding, bij inschrijving en opbod, van:

Het gedeeltelijk VERNIEUWEN der MUREN, alsmede het VERNIEUWEN der BENEDEN DEUREN van het paradijs-schut op de Drenthsche hoofd-vaart.

Het bestek en de voorwaarden zullen op het Gouvernementshuis voormeld ter lezing liggen, en zijn nadere informatien te bekomen bij den fungerenden Hoofd-Ingenieur *P. Tj. Grinwis* te Assen en den Opzichter der Provinciale Waterstaatswerken *F. Broekema* te Havelte.

Assen, den 24 Junij 1828.

De Gedeputeerde Staten van de provincie Drenthe,

P. HOFSTEDE.

Ter ordonnantie van Dezelven,

J. COLLARD.

Op dingsdag den 1sten Julij aanstaande zal er, ten huize van den heer Agent *J. Hofstede* te Assen en ten overstaan van den aldaar residerenden Notaris Mr. *M. Schukking*, worden verkocht eene goed geconserveerde INBOEDEL, bestaande in wel gevulde Bedden; met toebehoren; een Ledikant, met behangsel; differente gladhouten Tafels en dito Stoelen, zoo met trijpte als andere zittingen; onderscheidene Spiegels, met vergulden lijsten; een staand Horologie; een Hang-Klok; beste Gladmangel, met tafel en toebehoren; Schotsche en andere Tapijten en Kleeden; different gemaakt Koper en Tin; Porcelein en Aardewerk, waaronder een Tafel- en nieuw verguld Thee-Service; allerlei Mand- en Vaatwerk; buitengewoon groote porcelijnen Bakken, Vaasen, Kandelaars en allerlei Glaswerk; zoo mede Kisten en Kasten, gelijk ook eenige BOUW-GEREEDSCHAPPEN, waaronder een nieuw zwaar eikenhouten en dito zarksteenen Wetstelblok; beste Ploeg en Eegde. Eindelijk eene Verzameling welgeconditioneerde BOEKEN, in onderscheidene talen en wetenschappen, alsmede twee extra beste dubbelde JAGT-GEWEREN, van welke het eene geheel nieuw; en hetgeen er verder te voorschijn zal worden gebragt. Alle welke goederen des daags vóór de verkooping, te middags van twee tot des avonds zeven uren, kunnen worden bezigtigd.

Die gading maakt, komt op dato en ter plaatse als voorschreven, des voormiddags te 9 uren.

140ste KONINKLIJKE NEDERL. LOTERIJ.

Trekking der Tweede Klasse.

Op den 21sten Junij zijn uitgekomen de finalen, 93, 8, 27, 90, 55, 97, 48, 40, 63, 4.

Op nr. 11303, is gevallen een prijs van *f* 100, en eene premie van *f* 5000. Nr. 17993, 10193, 39008, 46208, 18527, 30027, 4893, 39155, 26255, 17355, 41297, 8797, 8297, 15940, 23340, 47740, 30463, 33863, 47904, ieder een prijs van *f* 100. Nr. 49604. een prijs van *f* 100 en eene premie van *f* 10,000.

Te Assen bij C. VAN GORCUM, *Provinciale Drukker.*